ΧΑΘΗΚΕ!!

ΧΡΟΝΟΣ*

ΣΚΕΨΕΙΣ, ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ & ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ

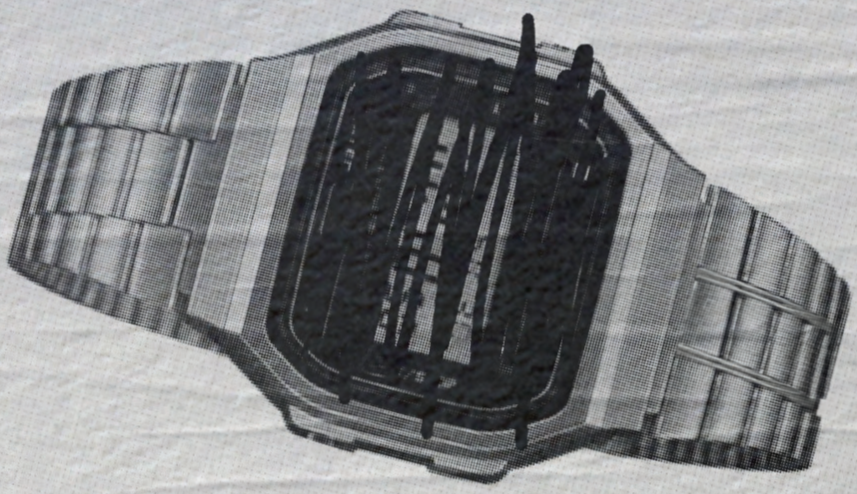

(και τον αν θα μπορούσαν να είναι κάπως αλλιώς)

ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΜΑΣ

ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΜΑΣ

ΔΙΝΕΤΑΙ ΑΜΟΙΒΗ ΤΗΛ. [redacted]

*ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΕ ΕΝΑ PODCAST

Το πρόβλημα μου με τον χρόνο είναι ότι δεν μου ανήκει, και ζώ με δανεικό χρόνο

ΕΙΔΟΣ

ΗΜΕΡΟΜ.	ΑΡ. ΔΕΛΤΙΟΥ ή ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ		ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΝΟΜΑΣ ΜΕΤΡΗΣ	ΠΟΣΟΤΗΣ			ΑΞΙΑ	
	ΕΙΣ/ΓΗΣ	ΕΞ/ΓΗΣ			ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΕΞΑΓΩΓΗ	ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ	ΧΡΕΩΣΙΣ	ΠΙΣΤΩΣΙΣ

Δανείζομαι χρόνο από την οικογένεια μου για να πάω να δουλέψω, δανείζομαι χρόνο **από τη** δουλειά μου **για να** πάω τα παιδιά μου **στο σχολείο, στις** δραστηριότητες, στην **παιδίατρο, δανείζομαι** χρόνο από **τα παιδιά** μου για να κάνω δουλειές στο **σπίτι, δανείζομαι χρόνο** από τη σύντροφό μου για να δω τ@ς φίλ@ς μου, **δανείζομαι χρόνο** από τ@ς φίλ@ς μου για

οχτάωρό μου,

για να αναζητ

παραγωγικότη

Το αποτέλεσμα είναι ότι κάνω μεγάλη προσπάθεια να είμαι (ή τουλάχιστον να δείχνω) συνεπής ως δανειολήπτης. Για να αποπληρωθεί ο δανεικός χρόνος, θα πρέπει να κάνω συνετή διαχείριση

Με κάθε νέο δάνειο, το χρέος χρόνου διογκώνεται.

Παίρνω το επόμενο δάνειο για να αποπληρώσω το προηγούμενο, ξέροντας ότι είμαι ήδη χρεωκοπημένος. Προσποιούμαι όμως ότι **δεν** είμαι, και ότι στο τέλος της ημέρας όλα τα χρέη θα αποπληρωθούν.

Το αποτέλεσμα είναι ότι κάνω μεγάλη προσπάθεια να είμαι (ή τουλάχιστον να δείχνω) συνεπής ως δανειολήπτης. Για να αποπληρωθεί ο δανεικός χρόνος, θα πρέπει να κάνω συνετή διαχείριση

Το πρόβλημα μου με τον χρόνο είναι ότι δεν μου ανήκει, και ζώ με δανεικό χρόνο

Δανείζομαι χρόνο από την οικογένεια μου για να πάω να δουλέψω, δανείζομαι χρόνο **από τη** δουλειά μου **για να** πάω τα παιδιά μου **στο σχολείο, στις** δραστηριότητες, στην **παιδίατρο, δανείζομαι** χρόνο από **τα παιδιά** μου για να κάνω δουλειές στο **σπίτι, δανείζομαι χρόνο** από τη σύντροφό μου για να δω τ@ς φίλ@ς μου, **δανείζομαι χρόνο** από τ@ς φίλ@ς μου για να βρω μια στιγμή να ξεκουραστώ. **Και** στο εργασιακό οχτάωρό μου, τη βγάζω με δανεικά. Δανείζομαι από τα τρέχοντα πρότζεκτ για να αναζητήσω τα επόμενα, δανείζομαι **από** την σημερινή μου παραγωγικότητα για να αποκτήσω μελλοντικές δεξιότητες.

Με κάθε νέο δάνειο, το χρέος χρόνου διογκώνεται.

Παίρνω το επόμενο δάνειο για να αποπληρώσω το προηγούμενο, ξέροντας ότι είμαι ήδη χρεωκοπημένος. Προσποιούμαι όμως ότι **δεν** είμαι, και ότι στο τέλος της ημέρας όλα τα χρέη θα αποπληρωθούν.

Το αποτέλεσμα είναι ότι κάνω μεγάλη προσπάθεια να είμαι (ή τουλάχιστον να δείχνω) συνεπής ως δανειολήπτης. Για να αποπληρωθεί ο δανεικός χρόνος, θα πρέπει να κάνω συνετή διαχείριση

Το πρόβλημα μου με τον χρόνο είναι ότι δεν μου ανήκει, και ζώ με δανεικό χρόνο

Δανείζομαι χρόνο από την οικογένεια μου για να πάω να δουλέψω, δανείζομαι χρόνο **από τη** δουλειά μου **για να** πάω τα παιδιά μου **στο σχολείο, στις** δραστηριότητες, στην **παιδίατρο, δανείζομαι** χρόνο από **τα παιδιά** μου για να κάνω δουλειές στο **σπίτι, δανείζομαι χρόνο** από τη σύντροφό μου για να δω τ@ς φίλ@ς μου, **δανείζομαι χρόνο** από τ@ς φίλ@ς μου για

Παίρνω το επόμενο δάνειο για να αποπληρώσω το προηγούμενο, ξέροντας ότι είμαι ήδη χρεωκοπημένος. Προσποιούμαι όμως ότι **δεν** είμαι, και ότι στο τέλος της ημέρας όλα τα χρέη θα αποπληρωθούν.

Το αποτέλεσμα είναι ότι κάνω μεγάλη προσπάθεια να είμαι (ή τουλάχιστον να δείχνω) συνεπής ως δανειολήπτης. Για να αποπληρωθεί ο δανεικός χρόνος, θα πρέπει να κάνω συνετή διαχείριση

. Να τον αποταμιεύω, να **τον μετράω, να** τον επενδύω, **να τον** αυγατίζω. Να **βάζω** προτεραιότητες, να φτιάχνω λίστες, να συμπληρώνω την ατζέντα μου, **να** προγραμματίζω ειδοποιήσεις, αλάρμ και υπενθυμίσεις.

Το πρόβλημα μου με τον χρόνο είναι ότι δεν μου ανήκει, και ζώ με δανεικό χρόνο

Δανείζομαι χρόνο από την οικογένεια μου για να πάω να δουλέψω, δανείζομαι χρόνο **από τη** δουλειά μου **για να** πάω τα παιδιά μου **στο σχολείο, στις** δραστηριότητες, στην **παιδίατρο, δανείζομαι** χρόνο από **τα παιδιά** μου για να κάνω δουλειές στο **σπίτι, δανείζομαι χρόνο** από τη σύντροφό μου για να δω τ@ς φίλ@ς μου, **δανείζομαι χρόνο** από τ@ς φίλ@ς μου για να βρω μια στιγμή να ξεκουραστώ. **Και** στο εργασιακό οχτάωρό μου, τη βγάζω με δανεικά. Δανείζομαι από τα τρέχοντα πρότζεκτ για να αναζητήσω τα επόμενα, δανείζομαι **από** την σημερινή μου παραγωγικότητα για να αποκτήσω μελλοντικές δεξιότητες.

Με κάθε νέο δάνειο, το χρέος χρόνου διογκώνεται.

Παίρνω το επόμενο δάνειο για να αποπληρώσω το προηγούμενο, ξέροντας ότι είμαι ήδη χρεωκοπημένος. Προσποιούμαι όμως ότι **δεν** είμαι, και ότι στο τέλος της ημέρας όλα τα χρέη θα αποπληρωθούν.

Το αποτέλεσμα είναι ότι κάνω μεγάλη προσπάθεια να είμαι (ή τουλάχιστον να δείχνω) συνεπής ως δανειολήπτης. Για να αποπληρωθεί ο δανεικός χρόνος, θα πρέπει να κάνω συνετή διαχείριση

. Να τον αποταμιεύω, να **τον μετράω, να** τον επενδύω, **να τον** αυγατίζω. Να **βάζω** προτεραιότητες, να φτιάχνω λίστες, να συμπληρώνω την ατζέντα μου, **να** προγραμματίζω ειδοποιήσεις, αλάρμ και υπενθυμίσεις.

Το πρόβλημα μου με τον χρόνο είναι ότι δεν μου ανήκει, και ζώ με δανεικό χρόνο

Δανείζομαι χρόνο από την οικογένεια μου για να πάω να δουλέψω, δανείζομαι χρόνο **από τη** δουλειά μου **για να** πάω τα παιδιά μου **στο σχολείο, στις** δραστηριότητες, στην **παιδίατρο, δανείζομαι** χρόνο από **τα παιδιά** μου για να κάνω δουλειές στο **σπίτι, δανείζομαι χρόνο** από τη σύντροφό μου για να δω τ@ς φίλ@ς μου, **δανείζομαι χρόνο** από τ@ς φίλ@ς μου για

Παίρνω το επόμενο δάνειο για να αποπληρώσω το προηγούμενο, ξέροντας ότι είμαι ήδη χρεωκοπημένος. Προσποιούμαι όμως ότι **δεν** είμαι, και ότι στο τέλος της ημέρας όλα τα χρέη θα αποπληρωθούν.

Το αποτέλεσμα είναι ότι κάνω μεγάλη προσπάθεια να είμαι (ή τουλάχιστον να δείχνω) συνεπής ως δανειολήπτης. Για να αποπληρωθεί ο δανεικός χρόνος, θα πρέπει να κάνω συνετή διαχείριση

. Να τον αποταμιεύω, να **τον μετράω, να** τον επενδύω, **να τον** αυγατίζω. Να **βάζω** προτεραιότητες, να φτιάχνω λίστες, να συμπληρώνω την ατζέντα μου, **να** προγραμματίζω ειδοποιήσεις, αλάρμ και υπενθυμίσεις.

Με κάθε νέο δάνειο, το χρέος χρόνου διογκώνεται.

ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ— Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ— Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ— Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ— Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ— Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ— Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ— Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ— Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ— Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ— Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ— Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ

ΔΆΝΕΙΟ

ΦΊΛΟΣ

Time is both a friend and a loan that we are granted upon our entrance into existence. It bestows upon us the gift of moments, each one unique and irreplaceable. Yet, time's generosity comes with a caveat - it demands repayment in the form of a continuous journey toward the future. As we tread this temporal path, we are often reminded of the duality inherent in the concept of time - the dance between gain and loss. In this intricate choreography, deadlines mark the rhythm of our lives. They are the reminders that time waits for no one, propelling us forward with a sense of urgency. We compile lists of to-do lists, crafting strategies to balance our obligations within the confines of the fleeting hours. The acceleration of our days, like a curve on a chart, reminds us that even the most mundane activities are fleeting, soon to be relegated to the past. Yet, in our pursuit to meet deadlines and fulfill tasks, we must not overlook the beauty of continuity. Time is not a disjointed series of disconnected events; rather, it forms a seamless fabric, weaving our experiences into a tapestry of memories. The moments we share with loved ones, the laughter that reverberates through time, and the tears that etch the story of our lives - all are part of this continuous thread. Loss, too, is an integral companion on our journey through time. It stands as a reminder of the ephemeral nature of existence. Friends, family, and opportunities may all depart, leaving us with an ache that time alone can partially heal. It is within these moments of loss that the concept of return takes on a different hue. We return to memories, to cherished moments, and to the remnants of what once was, seeking solace in the echoes of the past.As we contemplate time's enigmatic nature, we encounter its multidimensional essence. It is a patient friend, a tireless loan, a conductor of rhythm, a sculptor of curves, and a bridge that spans both loss and return. Embracing the concept of time, we find ourselves on a perpetual journey, navigating the twists and turns of existence while striving to paint our lives with purpose and meaning. Time is both a friend and a loan that we are granted upon our entrance into existence. It bestows upon us the gift of moments, each one unique and irreplaceable. Yet, time's generosity comes with a caveat - it demands repayment in the form of a continuous journey toward the future. As we tread this temporal path, we are often reminded of the duality inherent in the concept of time - the dance between gain and loss. In this intricate choreography, deadlines mark the rhythm of our lives. They are the reminders that time waits for no one, propelling us forward with a sense of urgency. We compile lists of to-do lists, crafting strategies to balance our obligations within the confines of the fleeting hours. The acceleration of our days, like a curve on a chart, reminds us that even the most mundane activities are fleeting, soon to be relegated to the past.
Yet, in our pursuit to meet deadlines and fulfill tasks, we must not

ΛΊΣΤΑ ΑΠΌ ΛΊΣΤΕΣ ΜΕ ΕΚΚΡΕΜΌΤΗΤΕΣ

ΠΡΟΘΕΣΜΊΑ

ΣΥΝΈΧΕΙΑ

ΑΠΏΛΕΙΑ

ΚΑΜΠΎΛΗ

ΕΠΙΣΤΡΟΦΉ

ΡΥΘΜΌΣ

ΣΤΡΌΒΙΛΟΣ

ΕΠΙΤΆΧΥΝΣΗΣ

22 μέρες για τα Χριστούγεννα (δηλαδή για μια μέρα άδεια).
58 ημέρες για το Πάσχα (άλλη λίγη άδεια).
10 μέρες μέχρι τις διακοπές.
3 μέρες μέχρι τα γενέθλιά μου
5 μέρες μέχρι την επέτειο μας.
2 μήνες μέχρι να λήξει η σύμβαση μου στη δουλειά.
6 μήνες μέχρι να λήξει η χρηματοδότηση του project.
25 χρόνια μέχρι τη σύνταξη.

Το πρόβλημά μου με το χρόνο είναι οι προθεσμίες. Μεταθέτουν για μετά τη χαρά, την ξεκούραση, την αγάπη. Σπανίως όμως την στεναχώρια, το άγχος, την απώλεια.

Το πρόβλημα μου με τον χρόνο είναι ότι δεν μου ανήκει, και ζώ με δανεικό χρόνο. Δανείζομαι χρόνο από την οικογένεια μου για να πάω να δουλέψω, δανείζομαι χρόνο από τη δουλειά μου για να πάω τα παιδιά μου στο σχολείο, στις δραστηριότητες, στην παιδίατρο, δανείζομαι χρόνο από τα παιδιά μου για να κάνω δουλειές στο σπίτι, δανείζομαι χρόνο από τη σύντροφό μου για να δω τ@ς φίλ@ς μου, δανείζομαι χρόνο από τ@ς φίλ@ς μου για να βρω μια στιγμή να ξεκουραστώ. Και στο εργασιακό οχτάωρό μου, τη βγάζω με δανεικά. Δανείζομαι από τα τρέχοντα πρότζεκτ για να αναζητήσω τα επόμενα, δανείζομαι από την σημερινή μου παραγωγικότητα για να αποκτήσω μελλοντικές δεξιότητες. Με κάθε νέο δάνειο, το χρέος χρόνου διογκώνεται. Παίρνω το επόμενο δάνειο για να αποπληρώσω το προηγούμενο, ξέροντας ότι είμαι ήδη χρεωκοπημένος. Προσποιούμαι όμως ότι δεν είμαι, και ότι στο τέλος της ημέρας όλα τα χρέη θα αποπληρωθούν.Το αποτέλεσμα είναι ότι κάνω μεγάλη προσπάθεια να είμαι (ή τουλάχιστον να δείχνω) συνεπής ως δανειολήπτης. Για να αποπληρωθεί ο δανεικός χρόνος, θα πρέπει να κάνω συνετή διαχείριση. Να τον αποταμιεύω, να τον μετράω, να τον επενδύω, να τον αυγατίζω. Να βάζω προτεραιότητες, να φτιάχνω λίστες, να συμπληρώνω την ατζέντα μου, να προγραμματίζω ειδοποιήσεις, αλάρμ και υπενθυμίσεις. Να αποφεύγω τα βερεσέδια χρόνου από άλλους, να μην αναβάλλω, να μην χασομεράω. Να είμαι στην ώρα μου, παραγωγικός, αποδοτικός, αποτελεσματικός.Όταν χτυπάει το τηλέφωνο ή μου έρχεται μήνυμα, για ένα δευτερόλεπτο με λούζει κρύος ιδρώτας. Τρέμω μήπως είναι οι πιστωτές μου, που μου ζητάν πίσω τον δανεικό χρόνο (και που θα τον βρώ τώρα), ή ακόμα χειρότερα, φίλ@ι ή συνεργάτ@ς που θα ζητήσουν τον χρόνο μου (λυπάμαι, θα το ήθελα πολύ, αλλά είμαι ρέστος). Οποιαδήποτε έκτακτη υποχρέωση (ή επιθυμία) απειλεί να τινάξει τον προϋπολογισμό χρόνου στον αέρα. Θα πρέπει να καλέσω τους πιστωτές, να ζητήσω παράταση, νέο δάνειο, επαναδιαπραγμάτευση, κούρεμα, βερεσέ, να υποσχεθώ ότι από αύριο θα διπλασιάσω την παραγωγικότητα μου και ότι δεν έχουν να φοβούνται τίποτα, θα πάρουν τον χρόνο τους πίσω και με το παραπάνω.Ως δανειολήπτης, έχω εσωτερικεύσει τις απαιτήσεις των πιστωτών μου. Όποτε «χάνω χρόνο» με κάτι «μη παραγωγικό» (όπως όταν γρατσουνάω την κιθάρα μου ή όταν γράφω κείμενα σαν αυτό εδώ), αισθάνομαι το επικριτικό βλέμμα των πιστωτών μου πάνω μου. Τους φαντάζομαι να σκέφτονται με περιφρόνηση, «κοίτα τι κάνει με τον χρόνο που του δανείζουμε». Αισθάνομαι κάπως σαν τον ανέμελο τζίτζικα στον αισώπειο μύθο, ή το λαμόγιο που χρωστάει εκατομμύρια στο ΙΚΑ και πληρώνει 3.500 ευρώ για πρώτο τραπέζι πίστα σε σκυλάδικο και δύο ντουζίνες πιάτα.**Και αναγκάζομαι έτσι να ανανοηματοδοτώ την κάθε δραστηριότητα μου για να δικαιολογώ τη «σπατάλη» και να την βαφτίζω «επένδυση»: τώρα παίζω κιθάρα όχι επειδή έτσι το ορέχτηκα, αλλά επειδή με αυτόν τον τρόπο θα εκτονώσω το στρες και αύριο θα είμαι παραγωγικότερος στη μέρα μου. Και γράφω αυτό το κείμενο, επειδή έτσι θα ενισχύσω τις συγγραφικές μου δεξιότητες, και αρα θα πλασαριστώ καλύτερα στην κούρσα της επισφάλειας. Και μετά βιαστικά ολοκληρώνω τη μη παραγωγική δραστηριότητα, και γυρίζω πίσω στην παραγωγή μήπως προλάβω και αποπληρώσω κανένα χρέος.**

Θ.Κ.

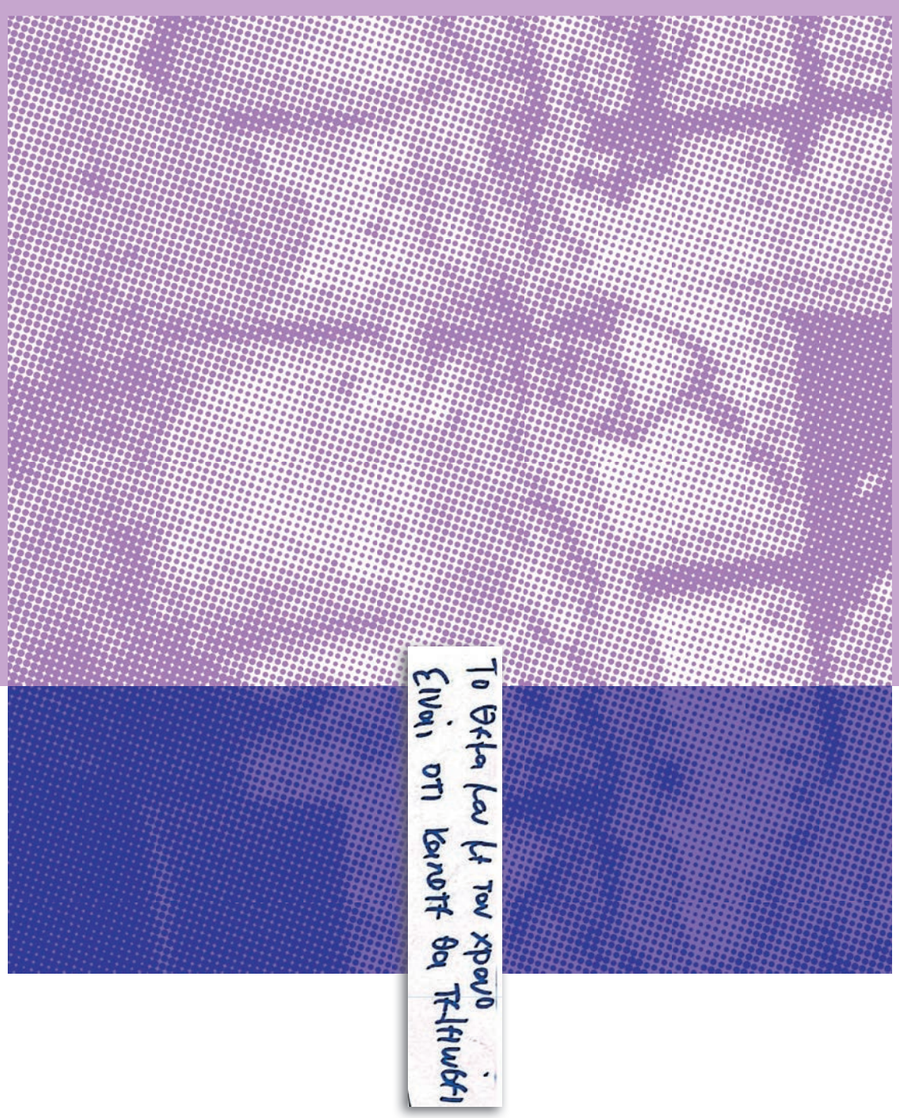

ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΕΙΝΑΙ: ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΕΙΝΑΙ: ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΕΙΝΑΙ: ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΕΙΝΑΙ: ΤΟ ΠΡΟΒ

Ότι οι ενσώματοι βιωματικοί ρυθμοί συγκρούονται με την κυρίαρχη προσταγή για επιτάχυνση του χρόνου και ελαστικοποίηση του χώρου

*

Ότι πλέον ο χρόνος με δυναστεύει εντός και εκτός εργασίας. Έχω παντού ρολόγια. Έχω και τοίχου στην κουζίνα. Πολλές φορές το κοιτάω συνέχεια και μετά λέω, τι το κοίταξες τώρα; Τι θα γίνει δηλαδή αν αργήσεις με την ομελέτα; Θα χαθεί ο κόσμος; Ε, ας χαθεί.

*

Το πρόβλημα μου είναι με το ξυπνητήρι, οχι αυτό του κομοδίνου, που το ρυθμίζεις απλα και τέλος. Του κινητού, που το ρυθμίζεις και σου λέει χαιρέκακα: 5 ώρες και 32 λεπτά.

*

Οτι άλλοτε περνάει πολύ γρήγορα, άλλοτε πολύ αργά, και σπανίως σε ιδανική ταχύτητα!

*

Οτι όσο χρόνο είχα στην παραγωγική μου ηλικία τον έχασα δουλεύοντας

*

Το πρόβλημα μου είναι...Πώς πολεμάς την ερώτηση "γιατί δεν κοιμάσαι αφού είσαι κουρασμένος;"

*

Ότι από μικρή ηλικία μαθαίνουμε να αντιμετωπίζουμε τον χρόνο ως αντίπαλο και όχι ως σύμμαχο. "Με κυνηγάει ο χρόνος", "χάνω χρόνο" ή "ήρθε το πλήρωμα του χρόνου" και τόσα άλλα παραδείγματα που αναδεικνύουν την εχθρική μας διάδραση με τον χρόνο.

*

Το πρόβλημά μου είναι η διάσπαση. Αυτή είναι η λέξη! Έχω χρόνο, αλλά δεν μπορώ να τον αφουγκραστω, να τον αγκαλιάσω, να ηρεμησω μέσα σε αυτόν!

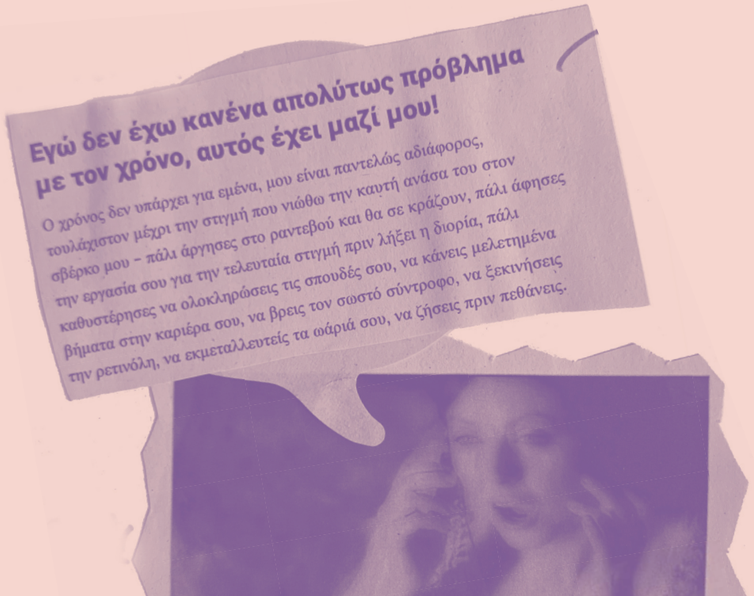

«Είναι ο χρόνος το μέγεθος που μετρούν τα ρολόγια και τα ημερολόγια μας ή είναι κάτι βαθύτερο και ουσιαστικότερο; Είναι η ουσία του χρόνου μέγεθος μετρήσιμο με την κλασική έννοια ή μήπως οποιαδήποτε μέθοδος μέτρησης του, άσχετα με το πόσο διευκολύνει τους ρυθμούς της ζωής μας, περιορίζει και υποβαθμίζει ουσιαστικά την ευρύτητα της πραγματικής του διάστασης;»

Μετρώντας τον Άχρονο Χρόνο – Ο Χρόνος στην Αστρονομία, Στράτος Θεοδοσίου – Μάνος Δανέζης, Επίκουροι Καθηγητές Αστροφυσικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Εκδόσεις Δίαυλος 1994

Ο χρόνος της ηλεκτρονικής επικοινωνίας για θέματα εργασίας που νιώθω ενίοτε να με βάζει σε στρόβιλο επιτάχυνσης, ζάλης, καψίματος, μηδενισμού.

Υπάρχει ο χρόνος της προσωπικής συναισθηματικής μου ζωής που άλλοτε φαίνεται να είναι μια καμπύλη, μια ενότητα, ένα χάος, όπου το χθες είναι σαν σήμερα, το σήμερα σαν μακρινό παρελθόν, το προχθές είναι σαν μια στιγμή πριν, το αύριο σαν σχεδον σήμερα.

Κι ο χρόνος της ζωής που μου μένει, πλέον, ο οποίος νιώθω να μετρά αντίστροφα, από τη μία, λόγω ηλικίας, αλλά και να μου δίνει περισσότερο χρόνο, εμμένεια, αργούς εσωτερικούς και εξωτερικούς ρυθμούς, σε σχέση με δραστηριότητες, συνθήκες και πρόσωπα όπου σε νεότερη ηλικία είχα μικρότερο "έλεγχο", περισσότερη βιασύνη, άγχος κι επιφανειακότητα.

Η ώρα στην Αθήνα είναι 12.22. Τυπικά το μέσο του 24ώρου ορίζεται στις 12 το μεσημέρι και στις 12 το βράδυ. Με βάση την θέση μας όμως στην Γη, η μέση της ημέρας στην Αθήνα - η στιγμή που είναι ψηλότερα ο ήλιος - είναι σήμερα στις 13:29. Στα Ιωάννινα στις 13:41. Στην Σάμο στις 13:16.
Τι θα συνέβαινε αν απλά λέγαμε

Ραντεβού το μεσημέρι, την ώρα που ο ήλιος μεσουρανεί

χωρίς μια επίσημη - έστω και τεχνητά - συγχρονισμένη ώρα;
Το παγκόσμιο συγχρονισμένο ρολόι μας βοηθάει να συντονίσουμε τις αφίξεις και αναχωρήσεις των πλοίων που σαλπάρουν για τα νησιά, τα zoom με τους φίλους μας που ζούνε μακριά, την προσέλευση μας στην συναυλία.
Στην 'πραγματική' πραγματικότητα όμως, ο χρόνος δεν είναι ποτέ
ένας -
ανεξάρτητος από τον χώρο-
ομογενοποιημένος -
και έξω από εμάς.
Η διάρκεια της ώρας είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη ανάλογα με το που στεκόμαστε (πιο γρήγορος στην βάση του βουνού παρά στην κορυφή του!), και ο χρόνος μοιάζει πιο αργός ή γρήγορος ανάλογα με το με ποιον/α σχετιζόμαστε. Για την σύγχρονη φυσική δεν υπάρχει ένα παρόν μέσα στο οποίο ζούμε τις ζωές μας, ξεκομμένο από όλα τα παροντα που προηγήθηκαν, και όλα τα παρόντα που θα έρθουν.
Οι συμβάσεις του Global Standard Time υπάρχουν για να διευκολύνουν την οργάνωση, την συνεργασία, και, τελικά, τις ζωές μας. Σε συνθηκες όμως που κυριαρχούν επί της πραγματικής ζωής, καταλήγουν να την φτιάχνουν σύμφωνα με την εικόνα τους, αντί να είναι σε μία οργανική σχέση μαζί της.
Παραδείγματα χρονικών συσχετισμών:
Αν φροντίζω φυτά ή παιδιά, ο χρόνος είναι (και) κύκλοι (εποχιακοί, αναπτυξιακοί).
Αν δουλεύω σε ταμείο, ο χρόνος είναι (και) βάρδια, 8ωρο με αρχή, μέση και τέλος.
Αν κάνω delivery φαγητού, ο χρόνος είναι λεπτά εδώ και εκεί, η αντίστροφη μέτρηση μέχρι την προβλεπόμενη ώρα παράδοσης της παραγγελίας.
Και άλλοι πολύπλευροι και πολύπλοκοι χρόνοι υπάρχουν στην εργασία μας: οι χρόνοι της καλλιτεχνικής δημιουργίας, του 'τρέχω πρότζεκτ', του επείγοντος σε μια νοσοκομειακή εφημερία, του ιλίγγου μπροστά από μια κρίσιμη απόφαση που επηρεάζει συναδέλφους και συναδέλφισσες.
Η καθημερινότητα της εργασίας μας διαμορφώνει το βίωμα του χρόνου.
Κάνοντας zoom-out όμως, και εφόσον αναλογιζόμαστε αυτό που κοινώς εννοούμε 'δουλειά', δηλαδή δραστηριότητες που εκτελούνται επί πληρωμή, ισχύει - σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό - πως:
Ο Χρόνος είναι Χρήμα.
Για να ευημερήσει η καπιταλιστική οργάνωση των δραστηριοτήτων μας, ο χρόνος χρειάστηκε να αποστραγγιστεί από τις πολλαπλές τους ποιότητες και διαστάσεις ώστε να μπορεί να κοπεί σε λεπτά, να 'αποζημιωθεί'. Και έτσι ο χρόνος γίνεται ένας μετρήσιμος ατομικός πόρος που μπορούμε -εντός και εκτός δουλειάς πια- να τον:
ανταλλάξουμε
χάσουμε
κερδίσουμε
αξιοποιήσουμε
επενδύσουμε
και να διαχειριστούμε στρατηγικά με πάσης φύσεως τρόπους!
*
Και όμως κάτω από το τσιμέντο, υπάρχει παραλία.
Η σύγχρονη φυσική επίσης μας μαθαίνει ότι ο χρόνος δεν είναι γραμμικός, ούτε η ζωή προδιαγεγραμμένη. Μπορούμε να σμιλέψουμε το μέλλον με τα υλικά που μας έχουν δοθεί από το παρελθόν, και να φτιάξουμε κάτι που είναι έξω από τις υπάρχουσες συμβάσεις κατανόησης του κόσμου.

← ένα άλλο ρολόι

Μ.Π. & Π.Σ.

Ο χρόνος δεν υπάρχει από μόνος του, ούτε δημιουργείται μέσα από την αυτόνομη δράση ενός ατόμου, εκτός σχέσεων. Άρα ο χρόνος μου είναι η εργασιακή μου σχέση, που μου αφήνει «ελεύθερες» χονδρική 14 ώρες τη μέρα δεσμεύοντάς μου τις υπόλοιπες 10, ο Γ και η Μ που αναλαμβάνουν ως επί το πλείστον την εργασία κοινωνικής αναπαραγωγής στο σπίτι, αφήνοντάς μου «ελεύθερο χρόνο», η δασκάλα πιλάτες μου, που μου δημιουργεί ένα δίωρο ευεξίας την εβδομάδα, και πιο πολύ οι συλλογικότητες στις οποίες εντάσσομαι, που άλλοτε μου «τρώνε» και άλλοτε μου «χαρίζουν» χρόνο.

Ίσως τελικά ο χρόνος θα έπρεπε να είναι μονάχα ό,τι μας «χαρίζει»;

********Δ.Π-Β.******** **

Εικόνα 1--------- Πριν κάνω παιδί πίστευα ότι τον χρόνο τον δημιουργώ μόνη μου. Εικόνα 2---------- Τον εξαφάνιζα και τον δημιουργούσα όπως ήθελα. Εικόνα 3------ Ακόμα και τις ώρες που δούλευα τον συρρίκνωνα στο μυαλό μου δημιουργώντας μεγαλύτερο χρόνο για όλα τα υπόλοιπα. Εικόνα 4------- Τώρα τον χρόνο ξεκάθαρα τον καθορίζει ο γιός μου. Υπάρχει η δουλειά, όπως και πριν, αυτή δεν της δίνω και πολύ σημασία. Εικόνα 5---------- Ότι μένει που ενώ παλαιότερα φάνταζε άπειρο,τώρα έχει χωριστεί σε κουτάκια. Κουτάκια δεδομένης χρονικής διάρκειας που όμως διαθέτουν ακόμα μία διάσταση παραπάνω,αυτή της αίσθησης. Εικόνα 6------Έτσι υπάρχουν στιγμές που κρατάνε περισσότερο από ώρες.

******** Μ.Ζ.******** **

Ο χρόνος μου δημιουργείται χάρη στην Νταφίνα. Η Νταφίνα είναι η συνοδός της μητέρας μου. Η Νταφίνα είναι από την Αλβανία. Από τότε που πέθανε ο μπαμπάς, η μαμά έμεινε μόνη και δεν την πάλευε. Εγώ ήμουν μονίμως σε μια κατάσταση ετοιμότητας. Τηρούσα με ευλάβεια δύο τηλεφωνήματα την ημέρα και μία από κοντά συνάντηση την εβδομάδα. Τα τηλεφωνήματα γίνονταν με τέτοια ακρίβεια σαν να της έδινα χάπι. Μου ήταν αδύνατον να αργήσω κι ένα λεπτό. Αν δεν απαντούσε, έμπαινα σε μια απίστευτη μπρίζα, τηλεφωνούσα μανιωδώς για 10 λεπτά και μετά έτρεχα να πάω να δω τι έγινε. Σταδιακά σταμάτησα να φεύγω μακριά από την πόλη γιατί μπορεί να γινόταν κάτι. Η εμπειρία αυτή συμπυκνώνει όλα όσα σκέφτομαι για την φροντίδα και τον χρόνο: Το γήρας και τις ανάγκες του. Τη θεραπευτική διάσταση της παρέας (η μαμά δεν ξανα έπεσε και είναι χαρούμενη). Την αμοιβαιότητα κάθε σχέσης. Ακόμα και ανάμεσα σε πάροχο και λήπτρια φροντίδας. Η Νταφίνα βάζει τη μάνα μου να διαβάζει στο fb τις αναρτήσεις ενός τύπου που την ενδιαφέρει γιατί η ίδια δεν ξέρει να διαβάζει στα ελληνικά. Την έμφυλη, ταξική και εθνοτική διάσταση του μεταξύ μου τριγώνου. Η φροντίδα πηγαίνει από τη μικρο-μεσο-αστή κόρη στη φτωχή μετανάστρια γυναίκα. Δεν ξέρω αν τα κέντρα φροντίδας για τις φροντίστριες είναι η απάντηση. Ξέρω όμως ότι τώρα μπορώ να πάω διακοπές μακριά. Ξέρω ότι η μαμά είναι πολύ καλύτερα χάρη σε αυτήν την φροντίδα. Ξέρω ότι η Νταφίνα θα ήταν πολύ καλύτερα αν αναγνωριζόταν η δουλειά της. Και θα ήταν ακόμα καλύτερα αν το κράτος κάλυπτε αυτήν τη δαπάνη για όλες τις μαμάδες και όλους τους μπαμπάδες. Η φροντίδα και ο χρόνος της δεν είναι πρόταγμα. Είναι ανάγκη. Και δεν σηκώνει εξιδανίκευση.

******* Σ.Α.******* **

Ο χρόνος μου δεν είναι ποτέ αληθινά δικός μου. Δεν έχω χρόνο, μόνο χρόνο που μου παρα/αυτόν χαρίστηκε, η/ χαρίστηκε και αποφασίστηκε από την κοινωνία ότι μου αναλογεί: 24 ώρες μείον 8 μείον 2 στο αυτοκί- νητο, μείον 2 στο δουλειά, ψευτοδουλεύοντας 2 στο σπίτι, μείον χάζεμα μείον 2 σόσιαλ/ ειδήσεις σε σελ/ροταλίες γιατί συνήθως δεν υπάρχει διάθεση για κουράγιο η παραπάνω, κάτι 2 δουλειές μείον 2 κι μείον 8 εκτός εντός σπιτιού, μείον... ωπ! ύπνος, μείον 8 Ξημέρωσε μια καινούργια μέρα, και πάλι από την αρχή! Σχέσεις εργασιακές, προσωπικές (βάζω και την σχέση με τον εαυτό μου μέσα), κλπ άλλοτε μου χαρίζουν κι άλλοτε μου στερούν χρόνο, αλλά κατά βάση δεν μπορούν να αλλάξουν πολλά (όχι προς το καλύτερο τουλάχιστον) αν δεν αλλάξει δραστικά το ίδιο το κοινωνικό πλαίσιο ή αν δεν αλλάξω εγώ το κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο έχω τοποθετήσει τον εαυτό μου. Ίσως μια λύση θα ήταν η μετακομίσω σε ένα τόπο λιγότερο "χρονοβόρο" (κι αν θες ανθρωποβόρο). Αλλιώς δεν θα έλεγα όχι και σε μία επανάσταση!

******* Αγνωστος/η

Εδώ θα συνεισφέρω κι εγώ έναν όρο που έβγαλα μόλις από τα οπίσθιά μου: Ο εκκρεμής χρόνος. Είναι ο χρόνος που εκκρεμεί ανάμεσα σε δύο εκκρεμότητες. Ο χρόνος της αγωνιώδους αναζήτησης της επόμενης εκκρεμότητας που θα νοηματοδοτήσει την ύπαρξή μας παραγωγικά. Ασχολούμαι με εκκρεμότητες, άρα υπάρχω.

TAK

«Η πόλη κάπως θρέφεται ή φροντίζεται. Με εντυπωσιάζει το ότι έχουμε τόσο λίγα στοιχεία για το πώς γίνεται αυτό»

Η πόλη ως αρχείο, Sheringham and Wentworth, 2016

ΠΟΙΟΣ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΚΟΙΜΟΥΝΤΑΙ; ΠΟΙΟΣ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΚΟΙΜΟΥΝΤΑΙ; ΠΟΙΟΣ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΚΟΙΜΟΥΝΤΑΙ; ΠΟΙΟΣ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΚΟΙΜΟΥΝΤΑΙ; ΠΟΙΟΣ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΛ

Οι άνθρωποι που εργάζονται νύχτα βιώνουν μία πιο περιορισμένη, και πιο ακριβή, πόλη, ενώ ταυτόχρονα η εργασία τους θρέφει την άλλη 'πλήρη' πόλη που θα ξυπνήσει το πρωί.Οι καθαρίστριες που φροντίζουν τα γραφεία των μεγάλων εταιριών στις μεγαλουπόλεις της Ευρώπης, κάνουν εφικτό το ωράριο 9-5 των ανθρώπων που εργάζονται σε αυτές. Τα συνεργεία των τεχνικών που επισκευάζουν δρόμους ή γραμμές τρόλεϊ μέσα στη νύχτα επιτρέπουν στους υπόλοιπους να ξεχυθούν στην πρωινή κίνηση. Αλλά και ο οδηγός ταξί που με την βραδινή του βάρδια βοηθάει κάποιον άλλο ή άλλη να προλάβει ένα πολύ πρωινό ΚΤΕΛ. **Η νοσηλεύτρια που με την νυχτερινή της βάρδια επιτρέπει σε ένα μέλος της οικογένειας να ξυπνήσει λίγο πιο ξεκούραστο το πρωί. Οι νυχτερινοί εργάτες και εργάτριες μπορεί να μη ζουν στο κυρίαρχο χρονικό μοντέλο αλλά σχετίζονται με αυτό - γιατί το φροντίζουν, δηλαδη το διατηρούν. Ο χρόνος μιας εργαζόμενης σχετίζεται ή δημιουργεί τον χρόνο κάποιου άλλου εργαζόμενου σε έναν άλλο κλάδο. Ο χρόνος είναι ένα δίκτυο σχέσεων. Μόνο που αυτές οι χρονικές σχέσεις, όπως όλες οι κοινωνικές σχέσεις, διαμορφώνονται από ανισότητες (έμφυλες και ταξικές). Ο θεωρητικός Jeremy Rifkin στο βιβλίο του Time Wars (Οι Πόλεμοι του Χρόνου) λέει ότι είμαστε όλες πιόνια σε πυραμίδες χρόνου (08:42). Αυτός που είναι πιο ψηλά στην πυραμίδα, δεν σημαίνει απαραίτητα ότι έχει περισσότερο χρόνο, αλλά ότι ο χρόνος του αναγνωρίζεται και 'μετράει' περισσότερο από τον χρόνο άλλων. Η σύζυγος που μετά την δουλειά κάνει διπλοβάρδια εργασιών στο σπίτι, ώστε να έχει ο σύζυγος χρόνο αποφόρτισης όταν εκείνος γυρίσει. Η εργαζόμενη baby sitter που φροντίζει να είναι διαθέσιμη, για μια έξοδο τελευταίας στιγμής που προέκυψε στο ζευγάρι. Ο σερβιτόρος που καλείται για βάρδια τελευταία στιγμή γιατί 'σήμερα έχει πολλές κρατήσεις στο ξενοδοχείο'.**

Σε -μίκρο, και -μάκρο κλίμακα, οι χρονικές ανάγκες κάποιων γίνονται οι χρονικές πιέσεις κάποιον άλλων. Αν αρχίσεις να παρατηρείς αυτές τις χρονικές σχέσεις, σιγά-σιγά βλέπεις τα αποτυπώματα τους παντού. Πώς θα ήταν να μοιραζόμασταν τον χρόνο αλλιώς;

άκου το podcast

διάβασε τα σχόλια

ΟΣ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΚΟΙΜΟΥΝΤΑΙ; ΠΟΙΟΣ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΚΟΙΜΟΥΝΤΑΙ; ΠΟΙΟΣ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΚΟΙΜΟΥΝΤΑΙ; ΠΟΙΟΣ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΛ

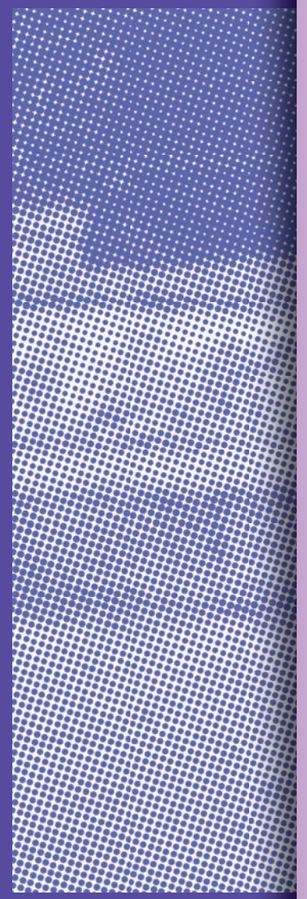

Ακούγοντας το επεισόδιο, σκέφτηκα ότι σίγουρα δημιουργεί τον χρόνο μου ο ταξιτζής ή η καθαρίστρια. Και ακόμα περισσότερο γιατί δεν είναι μια 'πολυτέλεια' που μπορώ να έχω συχνά, όποτε πραγματικά σκέφτομαι πότε συμφέρει πιο πολύ να κάνω αυτό το έξοδο - του να πάρω ταξί ωστέ να έχω πιο πολύ χρόνο στο σπίτι πριν χρειαστεί να πάω εκεί που έχω να πάω, ή - του να 'πάρω καθαρίστρια' ώστε να μπορέσω να κάνω κάτι άλλο το Σάββατο αντί να καθαρίσω τέσσερις ώρες. Οπότε πραγματικά όταν το κάνω, νιώθω ότι 'αγοράζω χρόνο' πιο πολύ από ότι την παρεχόμενη υπηρεσία.

Άγνωστος/η

Σκέφτομαι ότι τον χρόνο μου τον δημιουργεί η καθαρίστρια, ο ταξιτζής, η σερβιτόρα, ο ντελιβεράς, ο μεταλλωρύχος που θα βρει το κοβάλτιο για τον υπολογιστή μου και η εργάτρια που θα τον συναρμολογήσει ώστε να ακούσω το podcast και να γράψω τις γραμμές αυτές γρήγορα κι άκοπα.

Β.Κ.

Ο χρόνος έλαβε νέες διαστάσεις ακούγοντας αυτό το επεισόδιο χαράματα στο δρόμο για το αεροδρόμιο. Δημιουργήθηκε μια γέφυρα ανάμεσα στην μεταμεσονύχτια συζήτηση και τον αγουροξυπνημενο αναστοχασμο. Όσο βάρβαρες και αν είναι αυτές οι ώρες για την αλληλεπίδραση με την υπόλοιπη κοινωνική δομή, έχουν μια γοητεία.Είναι η ησυχία και ο ανθρώπινος ρυθμός αυτών των ωρών που σου δίνει την αίσθηση ότι έχεις "όλη τη μέρα μπροστά σου". Αυτές τις ώρες είναι που βρίσκω τη σπάνια ευκαιρία να χαθώ στο δάσος του χρόνου για να φροντίσω ένα όμορφο δέντρο που θα μου προσφέρει τον κορμό του να καθίσω ή θα πιάσω κουβέντα με έναν σκίουρο.
Για να γράψω αυτές τις σαχλαμάρες, έχει εργαστεί ένα νυχτερινό συνεργείο υπηρεσιών, μισθωμένο από όλα μου τα προνόμια. Από την baby sitter που μου επέτρεψε να φύγω χαράματα πριν ξυπνήσει η κόρη μου, έως τον οδηγό ταξί που ξεκίνησε τη βάρδια του στις 6 το πρωί, χαρίζοντας μου μια ωρίτσα παραπάνω ύπνο, και όντας καταχωρημένος στην τοπική εφαρμογή ride sharing, με απάλλαξε από τις συνέπειες που θα είχα καθώς ξέχασα να πάω στην τράπεζα να βγάλω μετρητά, πληρώνοντας αυτός το τίμημα ως κόμιστρο στην εφαρμογή. Το προσωπικό του αεροδρομίου που φρόντισε να εισέλθω σε έναν καθαρό χώρο, να είναι έτοιμη η μηχανή εσπρέσσο και ζεστά κρουασάν για ένα υπερκοστολογημένο, αλλά πολύτιμο για το σώμα και πνεύμα μου πρωινό, του οποίου την προστιθέμενη αξία θα χαρίσουν στον εργοδότη τους.

Ιδιαίτερα το αεροδρόμιο είναι ένα living lab του χρόνου ως προσωπικό πόρο. Σε κάθε μου βήμα, κάθε μου κίνηση άφηνε ένα αποτύπωμα στο θετικό ισοζύγιο ανταλλαγής χρόνου που καρπώνομαι έναντι όλων όσων φοράνε μια στολή γύρω μου.

Α.Π.

ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΜΑΣ.

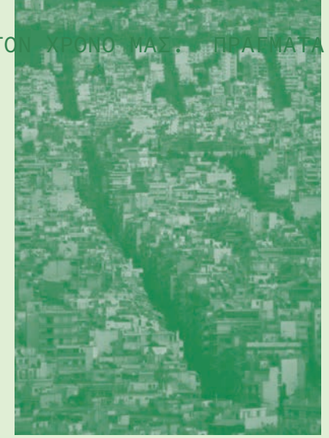

Η πόλη, μόνο η πόλη
Ο ήλιος;
Οι 21 μέρες άδεια τον χρόνο.
Το πότε πέφτουν οι αργίες
Η ανάγκη για χρήματα, το πότε έχω να πληρώσω το νοίκι.
Ο γιος μου, σε μεγάλο ποσοστό.
Οι άνθρωποι που πάνε και έρχονται.

Η πόλη, μόνο η πόλη
Ο ήλιος;
Οι 21 μέρες άδεια τον χρόνο.
Το πότε πέφτουν οι αργίες
Η ανάγκη για χρήματα, το πότε έχω
να πληρώσω το νοίκι.
Ο γιος μου, σε μεγάλο ποσοστό.
Οι άνθρωποι που πάνε και έρχονται.

ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΜΑΣ.

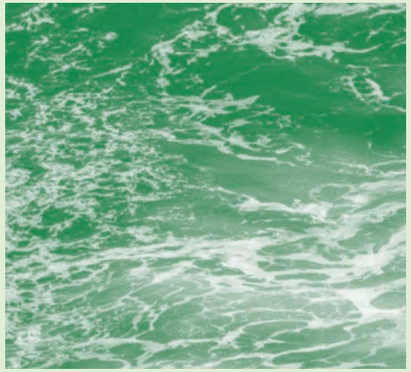

Η πόλη, μόνο η πόλη
Ο ήλιος;
Οι 21 μέρες άδεια τον χρόνο.
Το πότε πέφτουν οι αργίες
Η ανάγκη για χρήματα, το πότε έχω
να πληρώσω το νοίκι.
Ο γιος μου, σε μεγάλο ποσοστό.
Οι άνθρωποι που πάνε και
έρχονται.
Η καρδιά μου
Οι φίλοι μου

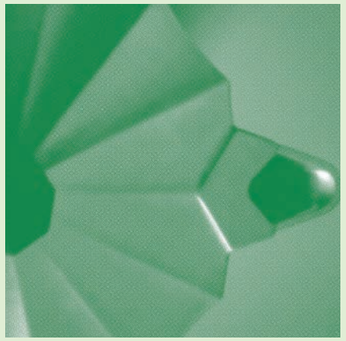

Η πόλη, μόνο η πόλη
Ο ήλιος;
Οι 21 μέρες άδεια τον χρόνο.
Το πότε πέφτουν οι αργίες
Η ανάγκη για χρήματα, το πότε έχω
να πληρώσω το νοίκι.
Ο γιος μου, σε μεγάλο ποσοστό.
Οι άνθρωποι που πάνε και
έρχονται.
Η καρδιά μου
Οι φίλοι μου

Η πόλη, μόνο η πόλη
Ο ήλιος;
Οι 21 μέρες άδεια τον χρόνο.
Το πότε πέφτουν οι αργίες
Η ανάγκη για χρήματα, το πότε έχω
να πληρώσω το νοίκι.
Ο γιος μου, σε μεγάλο ποσοστό.
Οι άνθρωποι που πάνε και
έρχονται.
Η καρδιά μου
Οι φίλοι μου

Μια κοπάνα από την δουλειά, μία ακύρωση ραντεβού, ένας φίλος που πήρε τηλέφωνο και είπε "παράτα τα, πάμε για μπύρες"

Κάψιμο από τον ήλιο στην παραλία για ώρες, το βιβλίο μου προστατεύει τα μάτια, δεν ξέρω αν είναι 2.30 ή 7.00μμ. Δεν τον νιώθω να τρέχει, τον νιώθω να κυλάει.

Και έτσι ο ελεύθερος χρόνος μεταφέρεται σχεδόν αυτόματα στο χώρο του φανταστικού, στο κυνήγι μιας ευδρομής, μιας εφοχής, ενός φιλιού

Έχω μια απεγνωσμένη αισιοδοξία για τον ελεύθερο χρόνο.

Όταν τον βρίσκω όμως, ο ελεύθερος χρόνος είναι ιερός – ευκαιρία και δικαίωμα.

Τι είναι; Ξέχασα
Ο ελεύθερος χρόνος είναι ο χρόνος που δεν έχει ημερομηνια (ή ώρα) λήξης
Όταν μπορώ να μην έχω μεγάλες προσδοκίες για ένα διάστημα. Με αυτόν τον τρόπο αφήνω τον εαυτό μου ελεύθερο να ζήσει.

Δεν μπορούμε να διεκδικήσουμε ελευθερία για ένα κομάτι του χρόνου μας.

Η ζωή μας ή θα είναι ελεύθερη ή ο χρόνος μας θα είναι δυνάστης.

Πάνω απ'όλα θέλω να κοιτάω το ταβάνι. Μόνο έτσι δεν θα πέσει να μας πλακώσει.

ΜΚΠΟΣ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΑΠΛΑ.
ΕΝΑ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΜΑ?
Η ΓΙΑΓΙΑΜΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΕ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΧΡΟΝΟ!
ΟΥΤΕ Ο ΠΑΠΠΟΥΣ ΜΟΥ

Ελεύθερος Πολιορκημένος Χρόνος—
Οι διακοπές μας, η 4ήμερη εβδομάδα εργασίας και ένας χρόνος αλλιώς

Συναντήσεις με φίλους/ες και οικογένεια, μικροθελήματα, ότι δεν χώρεσε μέσα στην εργασιακή εβδομάδα. Για ός@ δουλεύουν πενθήμερο (που δεν είναι όλ@), το να περάσουμε καλά το σαβατοκύριακο γίνεται περίπου υποχρέωση. Με τη σειρά του, αυτό ανατροφοδοτεί τελικά ένα αίσθημα ανεκπλήρωτου και συντελεί σ' αυτό που έχει αρχίσει να αποκαλείται «άγχος του Σαββατοκύριακου». Θα μπορούσε το χρονικό ζήτημα του «ελεύθερου χρόνου» να οδηγήσει σε πιο ριζικούς μετασχηματισμούς της εργασίας;

Μια πρώτη προσέγγιση στο παραπάνω ερώτημα έχει να κάνει με τη δημιουργία χώρου για τον χρόνο. Κεντρική ιδέα εδώ είναι η μείωση της εργασιακής εβδομάδας χωρίς μείωση μισθού. Τα επιχειρήματα πίσω από την ιδέα περιλαμβάνουν την αύξηση της παραγωγικότητας χάρη σε νέες μορφές οργάνωσης και τεχνολογίας, την ανάγκη για μείωση της ανεργίας, την ανάγκη για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και αέριων ρύπων και τη θέσπιση περισσότερου ελεύθερου χρόνου ως καθολική ανάγκη και δικαίωμα. Η τετραήμερη εργασιακή εβδομάδα τα τελευταία χρόνια αποτελεί τόσο πολιτικό όραμα όσο και εργασιακό πείραμα, με το μεγαλύτερο πιλοτικό πρόγραμμα να λαμβάνει χώρα αυτή τη στιγμή στη Μ. Βρετανία. Το αποτελέσματα είναι παραπάνω από ενθαρρυντικά.

Συμπληρωματικά με μια προσπάθεια αναδιανομής του χρόνου, υπάρχουν και καλέσματα για μια ριζική αναθεώρηση του χρόνου. Όπως έχει γράψει αλλού μία από εμάς, μπορούμε να ξαναδούμε τον χρόνο ως έναν συλλογικό πόρο που πρέπει να είναι αντικείμενο διαχείρισης από κοινού. Ο θεωρητικός Graham Jones, προτείνει έναν τρόπο για να αρχίσουμε να κατανοούμε και να βιώνουμε τον ελεύθερο χρόνο ως κοινό. Όταν χορεύουμε σε μία αίθουσα χορού ή σε ένα νυχτερινό κλαμπ, λέει ο Jones, μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι δεν χορεύουμε σε απομόνωση από τους γύρω μας, αλλά ότι κάπου κάπου τα σώματά μας επηρεάζονται, συντονίζονται και οργανώνονται σε μοτίβα κίνησης. Αυτό, για τον Jones, αμέσως μετατρέπει την έννοια του χορού από ατομική έκφραση σε μια αρχική μορφή συλλογικής οργάνωσης. Αυτά με τη σειρά τους συσχετίζονται με την ύπαρξη χώρων πραγματικά ανοιχτών και προσβάσιμων, που να είναι φιλόξενοι όχι μόνο όταν νιώθουμε καλά, αλλά και όταν δεν νιώθουμε, καθώς και δίκαιες και ασφαλείς συνθήκες εργασίας για τους δασκάλους μας.

Αυτή η σχεσιακή προσέγγιση με τον χρόνο και τους άλλους μάς επιτρέπει όχι μόνο να σμιλέψουμε δεσμούς αλληλεγγύης με τους ανθρώπους που εργάζονται ενώ εμείς χαλαρώνουμε ή ψυχαγωγούμαστε, αλλά και να κρατάμε αυτές τις εμπειρίες και να μπολιάζουμε με αυτές τη δική μας εργασιακή καθημερινότητα: δημιουργώντας χώρους και χρόνους για φροντίδα και ανάπαυση, διατύπωση και διεκδίκηση αιτημάτων, και πειραματισμό με δημιουργικές ιδέες.

Π.Σ. & Μ.Π

Weekend anxiety

- Αχ είναι Σάββατο πρωί επιτέλους!
- Ώρα για ξεκούραση
- Εγώ λέω να πάω πρώτα λαϊκή να ψωνίσω, μετά λέω μήπως προλάβω να πάω σε ένα μάθημα χορού
- Κάτσε, είναι και τα γενέθλια της Χριστίνας σήμερα
- Α, θα πας εσύ να πάρεις δώρο;
- Όχι, νόμιζα έχει πάρει εσύ. Μμμμ..ΟΚ, Έλεγα να πάω για τρέξιμο
- Σωστά όλη την εβδομάδα τρέχεις, να μην τρέξεις και λίγο για τον εαυτό σου; Εντάξει, θα πάω εγώ να πάρω το δώρο, θες εσύ να βάλεις πλυντήριο;
- Να μην βάλω το πλυντήριο όταν γυρίσω καλυτερα;
- Ναι, μετά μέχρι να τελειώσει να τα απλώσουμε, να μαγειρέψουμε, δεν θα προλάβουμε να ξεκουραστούμε..
- Ναι, και είχαμε πει και λίγο να τα λέγαμε...
- Μετά θα πάμε στο πάρτυ και θα 'μαστε κουρασμένοι, και δεν θα περάσουμε καλά.
- Και πρέπει να περάσουμε καλά!

Δεν υπάρχει ελεύθερος χρόνος. Έχει παραχθεί από την δουλειά μας. Ο ατομικός χρόνος είναι πάντα ανελεύθερος. Απαλλοτρίωση και κοινωνικοποίηση του χρόνου τώρα!

Ή τέλος πάντων σε κάποια φάση

άκου το podcast

ΑΝ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΧΡΗΜΑ ΤΟΤΕ ΤΙ ΕΙΝΑΙ; ΑΝ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΧΡΗΜΑ ΤΟΤΕ ΤΙ ΕΙΝΑΙ; ΑΝ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΧΡΗΜΑ ΤΟΤΕ ΤΙ ΕΙΝΑΙ; ΑΝ Ο ΧΡΟΝΟΣ

Μπορούμε να επαναφανταστούμε
την εργασία ως φροντίδα; Να
φροντίσουμε την εργασία την
ίδια, για να μας φροντίσει
κι εμάς; Μπορούμε να
φτιάξουμε μία νέα πατέντα,
τον παρεΐστικο χρόνο;

*

Ποιες εργασίες έχουν νόημα
Πως τις διανέμουμε
Πως τις κατανέμουμε
Μέσα από
Αγώνες
Καταστάσεις
Κρίσεις
Που έχουμε μπροστά μας

*

Προς μία κοινωνία του mul-
ti-activity, δηλαδή των
πολλών δραστηριοτήτων, και
με την ελεύθερη συνεισφορά
όλων μας στα κοινά. Δηλαδή
ότι εγώ μπορώ να προσφέρω
σε εργασίες που έχουν
να κάνουν με υποδομές,
ας πούμε στη γειτονιά.
Ταυτόχρονα, επειδή ξέρω να
παίζω πιάνο, ταυτόχρονα
να φροντίζω τους ανθρώπους
που είναι στο περιβάλλον
μου, και ταυτόχρονα να έχω
αυτό που λέμε εξαρτημένη ή
μισθωτή εργασία σε ένα πολύ
μικρότερο βαθμό της ζωής
μου. Αυτές οι δύο σφαίρες
θα υπάρχουν, αλλά με άλλη
ισορροπία.

*

Πως μπορούμε να νιώσουμε
ελεύθεροι μέσα στον χρόνο
μας;
Νιώθουμε ελεύθεροι όταν μας
αρέσει η δουλειά μας και την
κάνουμε χωρίς πίεση.
Νιώθουμε ελεύθερες όταν
μπορούμε να ξεκουραστούμε,
να πάρουμε λίγο αέρα, να
κλείσουμε το λάπτοπ, ή να
αφήσουμε την τσάπα όταν
κουραστούμε ή όταν μας
χρειαστεί μια φίλη.
Νιώθουμε ελεύθεροι όταν
ξέρουμε ότι θα έχουμε
σύνταξη, κοινωνική ασφάλιση,
καλό σχολείο για τα παιδιά
μας, και ένα αξιοπρεπές
σύστημα φροντίδας για τους
ηλικιωμένους μας.
Νιώθουμε ελευθερία όταν
ξέρουμε ότι μπορούμε να
αρρωστήσουμε και να μείνουμε
σπίτι να αναρρώσουμε.
Νιώθουμε ελευθερία
όταν έχουμε ένα λόγο
στη διαμόρφωση των
προτεραιοτήτων της εργασίας
μας.
Νιώθουμε ελευθερία όταν
ξέρουμε ότι θα κάνουμε
διακοπές και νιώθουμε
ελευθερία στις διακοπές μας
όταν ξέρουμε ότι αυτό το
δικαίωμα θα γίνει σεβαστό
Νιώθουμε ελευθερία όταν δεν
θέλουμε πολλά.
Νιώθουμε ελευθερία όταν
μας αναγνωρίζουν και μας
σέβονται και δεν προσπαθούμε
συνεχώς να αποδείξουμε
πράγματα.
Ας μην επεκταθώ άλλο.

 ΑΝ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΧΡΗΜΑ ΤΟΤΕ ΤΙ ΕΙΝΑΙ; ΑΝ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΧΡΗΜΑ ΤΟΤΕ ΤΙ ΕΙΝΑΙ; ΑΝ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΧΡΗΜΑ ΤΟΤΕ ΤΙ ΕΙΝΑΙ; ΑΝ Ο ΧΡΟΝΟΣ

Solar Punk Χρόνος

Δουλειά με νόημα (με ή χωρίς
αμοιβή)
Καθαρισμός φωτοβολταικών
Zoom κάτω από το δέντρο
Μάζεμα λευκών σύκων για το
απογευματινό κρασάκι
Πόλεμος με τον δυόσμο που
εξαπλώνεται
Συνέλευση γειτονιάς που δεν είναι
η μέρα της μαρμότας

Χρόνος είναι το σώμα μας, οι αναμνήσεις και τα βιώματά μας, οι τόποι που κάποτε κατοικήσαμε, οι οικείοι χώροι της καθημερινότητας, οι εναλλασσόμενοι ρυθμοί που ακολουθούμε εμείς κι ο πλανήτης, οι στιγμές στο τώρα και τα σχέδια για το μέλλον.
Ο χρόνος είναι και χρήμα, όπως είναι και τραγικά έμφυλος και μόνο μέσα από τις πρακτικές μας, πολεμώντας για άλλες αξίες στο κάθε μέρα, μπορούμε να κερδίσουμε/δημιουργήσουμε περισσότερους χρόνους και χώρους μη=ανταλλάξιμους, δικούς μας.

CREATORS’ NOTE

Στην αρχή ήταν το Χάνοντας Χρόνο- Μία βδομάδα πριν το μέλλον της Εργασίας, μία μίνι σειρά podcast τεσσάρων επεισοδίων για το χρόνο, την εργασία, και τα μπλεξίματα τους. Εφορμώντας από ισάριθμες στιγμές της εβδομάδας, τα podcasts εξερευνούν ερωτήματα σε σχέση με την εξατομίκευση του χρόνου, την αξία που προσδίδουμε σε συγκεκριμένα χρονικά μοντέλα, και τους εναλλακτικούς τρόπους θέασης και αποτίμησης του χρόνου, της εργασίας, και της ζωής. Το παρόν τεύχος δημιουργήθηκε για να πλαισιώσει το Χάνοντας Χρόνο, και να το αναπτύξει μέσα από λέξεις, χρώματα και εικόνες. Είναι ένα μωσαϊκό με ψηφίδες από τα podcast, κείμενα που γράφτηκαν σε ψηφιακά σημειωματάρια από ακροάτριες και ακροατές, και υλικό που δημιουργήθηκε στα πλαίσια δύο εργαστηρίων στην Αθήνα και την Θεσσαλονίκη την Άνοιξη του 2023. Εκεί, φίλες και φίλοι των podcasts μαζεύτηκαν, πειραματίστηκαν, αναστοχάστηκαν, και τελικά αποτύπωσαν τις ιδέες τους σε μικρά αυτοσχέδια έντυπα (zines). Η έκδοση που κρατάτε στα χέρια σας αποτελεί μία δημιουργική επαναδιατύπωση όλου του παραπάνω υλικού, αναγκαστικά περιορισμένη σε έκταση και αριθμό αντιτύπων. Ελπίζουμε το τευχος αυτό να κατάφερε να εκφράσει τις αναζητήσεις και τις ιδέες των συν-δημιουργών μας, και να σας συντροφεύσει στην ακρόαση του Χάνοντας Χρόνο. Ή, απλά, να γίνει η αφορμή ώστε να χάσουμε ακόμα λίγο χρόνο παρέα.

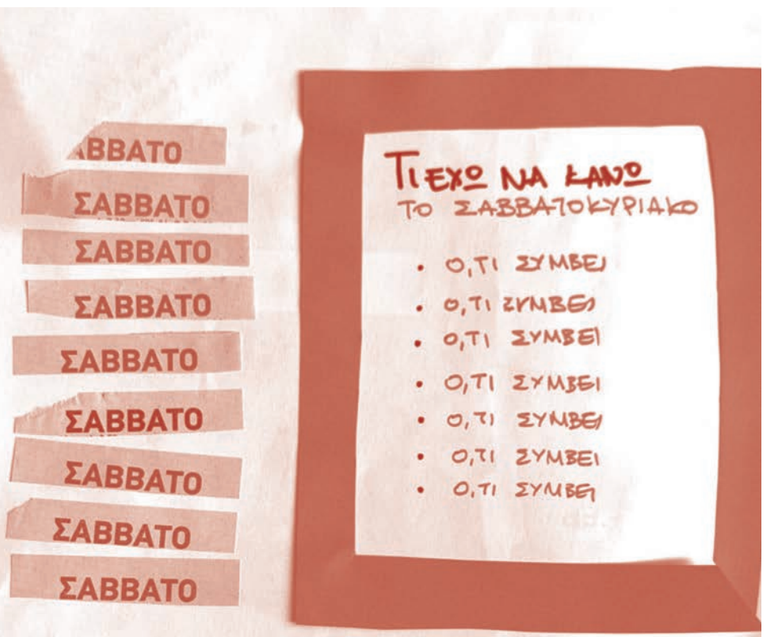

HEINRICH BÖLL STIFTUNG
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ίδρυμα Χάινριχ Μπελ, Γραφείο Θεσσαλονίκης
Αριστοτέλους 3, 546 24 Θεσσαλονίκη
T +30 2310 282829
E info@gr.boell.org
W www.gr.boell.org

ΤΙΤΛΟΣ: ΧΑΝΟΝΤΑΣ ΧΡΟΝΟ - The Zine / Βασισμένο σε ένα podcast

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: Μάρω Πανταζίδου, Πάρης Σέληνας
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:
Σοφία Αδάμ, ΓΑ, Άγγελος Βαρβαρούσης, Γιώργος Βελεγράκης, Διώνη Βουγιουκλή, Νιόβη Διατσίγκου, Θεώνη Δουρίδα, Μαρίζα Ζυμωνοπούλου, ΒΚ, Λουίζα Καραγεωργίου, Ευτυχία Καραϊσκάκη, Θοδωρής Καρυώτης, Αλέξανδρος Κιουπκιολής, ΑΚ, ΜΚ, Γιάννης Λεονταρίδης, Γιώργος Μελισσουργός, Αντρέας Μεταξάς, Χριστίνα Μπιλιούρη, Αγγελική Μπιτζαράκη, ΤΜ, Μαρία Ντάνου, Άλεξ Παζαΐτης, Αλέκος Πανταζής, Δέσποινα Παρασκευά-Βελουδογιάννη, ΧΠ, Πάνος Πετρίδης, ΗΣ, Βασίλης Σάκκος, Ελίζα Σορόγκα, Σπύρος Τζώρτζης, Μαρία Χαϊδοπούλου-Βρυχέα, ΑΧ.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Μιχάλης Γουδής
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Γιώργος Μελισσουργός
DESIGN & ART DIRECTION ΕΚΔΟΣΗΣ: Studio Juniper
Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2023
ISBN 978-618-5580-39-1

Η έκδοση ΧΑΝΟΝΤΑΣ ΧΡΟΝΟ διατίθεται με την άδεια CC BY-NC-SA 4.0 (Creative Commons Αναφορά Δημιουργού – Μη εμπορική χρήση – Παρόμοια Διανομή 4.0 Διεθνές)

Οι απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκδοση είναι των συγγραφέων και δεν εκφράζουν κατ’ ανάγκην τις θέσεις του εκδότη.

Διατίθεται ηλεκτρονικά στο www.gr.boell.org
Παραγγελίες στο info@gr.boell.org

HEINRICH BÖLL STIFTUNG
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ